

Odlingsåtgärder i jordbruket 2006

Träda, slåttervall, vårkorn, havre, höstspannmål, anskaffning av stallgödsel

Cultivation measures in agriculture 2006

Set-aside, ley, spring barley, oats, winter grain, obtained manure 2006

I korta drag

Stubb vanligast på kortliggande träda

Omkring 50 procent av den kortliggande trädan (1-2 årig) var stubbträda 2006. Den långliggande trädan var däremot övervägande gräsbevuxen och 45 procent av arealen var etablerad genom gammal vall som fått ligga. 85 procent av trädesarealen putsades och detta oftast skedde i juli.

Två tredjedelar av slåttervallen innehåller baljväxter 70 procent av de 1-3 åriga slåttervallarna innehöll baljväxter 2006. Blandvallar med röd- och vitklöverinslag var vanligast och finns på nästan hälften av slåttervallarealen med yngre vallar (1-3 år).

Höstbearbetning vanligast

70 - 75 procent av förfrukterna till vårkorn och havre 2006 bröts med endast plöjning. En tiondel av vårkorn- och havrearealen föregicks av endast stubbearbetning och resten med både plöjning och stubbearbetning. 80 procent av förfrukten bröts på hösten.

Knappt en tredjedel av förfrukten till höstspannmål bearbetades genom endast stubbearbetning. Vanligast är att jordbearbeta genom enbart plöjning vilket skedde på drygt halva höstspannmålsarealen.

Var tionde lantbruksföretag anskaffar stallgödsel

Ungefär tio procent av företagen uppgav att de anskaffat stallgödsel under 2006 men variationen är stor i landet. Nära 20 procent av lantbruksföretagen i Götalands södra slättbygder uppgav att de anskaffat stallgödsel under 2006. I Mellersta Sveriges skogsbygder och i Nedre Norrland hade däremot endast fem procent anskaffat gödsel.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Heléne Wikström, SCB, tfn 08-506 947 63, helene.wikstrom@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3815 Serie MI- Miljövärd och naturresurshushållning. Utkom den 15 juni 2007.

URN:NBN:SE:SCB-2007-MI00SM0703_pdf

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Kjell Jansson, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Bakgrund	3
Resultat	3
Stubbträda på en tredjedel av trädesarealen	3
Två tredjedelar av slåttervallen innehåller baljväxter	4
80 procent av förfrukten till vårkorn och havre bryts på hösten	4
Var femte företag i Götalands södra slättbygder anskaffar gödsel	5
Tabeller	6
Teckenförklaring	6
1.1 Trädesareal ¹ (grödkod 60) 2006 fördelad på kort och långliggande träda	7
1.2 Träda 2006 fördelad efter etableringsgröda	8
1.3 Träda 2006 fördelad efter antal putsningar	9
1.4 Träda 2006 tidpunkt för första putsningen	10
2.1 Slåttervall 2006 fördelad efter ålder	11
2.2 Ett-, två- och treårig slåttervall 2006, fördelad på baljväxtinblandning	12
3.1 Grödareal 2006 fördelad på förfrukter till 2006-års grödor	13
3.2 Brytningstidpunkt för förfrukter till 2006-års grödor	14
3.3 Jordbearbetningsteknik för förfrukter till 2006-års grödor	15
4.1 Anskaffning av stallgödsel 2006	16
Kartor	17
1. Produktionsområden (PO8)	17
Fakta om statistiken	18
Detta omfattar statistiken	18
Definitioner och förklaringar	19
Så görs statistiken	19
Statistikens tillförlitlighet	19
Bra att veta	20
Jämförelse med annan statistik	20
Publicering	21
Annan statistik	21
In English	22
Summary	22
List of tables	23
List of terms	24

Statistiken med kommentarer

Bakgrund

Jordbruksdrift medför förluster av näringsämnen till luft, mark och vatten. Ur miljösynpunkt är förlusterna av kväve och fosfor viktigast. I syfte att minska förlusterna omfattas svenskt jordbruk av flera miljöpolitiska beslut. De mål som främst berör växtnäingsområdet är:

- Begränsad klimatpåverkan
- Bara naturlig försurning
- Ingen övergödning
- Grundvatten av god kvalitet
- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Levande sjöar och vattendrag

Riksdagen har antagit bland annat följande delmål:

- Fram till år 2010 ska de svenska vattenburna utsläppen av fosforföreningar från mänsklig verksamhet till sjöar, vattendrag och kustvatten ha minskat med minst 20 procent från 1995 års nivå. De största minskningarna ska ske i de känsligaste områdena.
- Senast år 2010 ska de svenska vattenburna utsläppen av kväveföreningar från mänsklig verksamhet till haven söder om Ålands hav ha minskat med minst 30 procent från 1995 års nivå.
- Senast år 2010 ska utsläppen av ammoniak i Sverige ha minskat med minst 15 procent från 1995 års nivå.
- Senast år 2010 ska utsläppen i Sverige av kväveoxider till luft ha minskat till 148 000 ton.

En utförlig och differentierad regional statistik över jordbrukets miljöpåverkan utgör ett värdefullt instrument för uppföljning av de miljömålen. Jordbrukarnas val av brukningsmetoder inverkar på jordbrukets miljöbelastning i form av utsläpp av näringsämnen till luft, mark och vatten. Det kan även påverka den biologiska mångfalden. Här presenteras resultat av en enkätstudie om odlingsåtgärder i samband med odling av träda, slättevall, havre, vårkorn och höstspannmål samt även anskaffning av stallgödsel.

Resultat

Stubbträda på en tredjedel av trädesarealen

Träda kan ingå i växtföljden i form av kortliggande träda, eller vara långliggande, dvs. ligga obrukad i minst tre år. Långliggande träda var något vanligare än kortliggande träda på den ersättningsberättigade trädan, se *tabell 1.1*. Den långliggande trädan dominerade i samtliga områden förutom i Götalands norra slättbygder och Svealands slättbygder där den kortliggande trädan stod för cirka 63 procent respektive 55 procent. Generellt kan man anta att marker som förväntas ge bra avkastning, t.ex. i slättbygderna, inte utnyttjas till långliggande träda utan ligger kvar i växtföljden.

Trädesarealen bestod till knappt en tredjedel av stubbträda och resten var gräsbevuxen. Den kortliggande trädan etablerades oftast med stubb som fått ligga obearbetad (51 %) och detta var särskilt vanligt i slättbygderna i norra Götaland

och Svealand, se **tabell 1.2**. I dessa områden är spannmålsodlingen betydande och stubbträda används som avbrottsgröda. I slättbygderna ger träda en större variation i åkerlandskapet och den biologiska mångfalden gynnas av stubbträdor där genom att t.ex. erbjuda en ostörd miljö för häckande fåglar. Drygt 15 procent av den kortliggande trädan bestod av gammal vall som fått ligga, 20 procent såddes i renbestånd utan baljväxter medan drygt 10 procent besåddes med gräs och baljväxter. Kortliggande bevuxen träda kan användas till etablering av vall i områden med stort behov av grovfoder.

Drygt 85 procent av den långliggande trädan var gräsbevuxen och resten bestod av gammal stubb. 45 procent av arealen var gammal vall, en tredjedel var besådd med rent gräs och knappt 10 procent var gräs med baljväxtinslag. En gräsbevuxen träda kan liknas vid en gräsvall.

Putsning innebär att växtmaterialet slås av och sedan ligger på åkern och i samband med detta sker en viss avgång av ammoniak från växtmassan. Kravet på att putsa träda togs bort 2005. Trots detta putsades drygt två tredjedelar av trädan en gång under säsongen och cirka 15 procent av arealen minst två gånger, se **tabell 1.3**. För drygt 15 procent av arealen slogs växtligheten inte av. Putsning var vanligare på långliggande än på kortliggande träda och mer än en putsning är vanligare ju längre söderut i landet man kommer.

För omkring 85 procent av de arealer som putsades en gång gjordes detta i juli eller augusti, se **tabell 1.4**. När trädan putsades minst två gånger skedde första pustningen någon gång i juni eller juli i 86 procent av fallen. Enligt resultaten för trädesarealen med minst två putsningar var första putsningen tidigare i de norra områdena och slättbygderna än i landets sydligaste områden.

Två tredjedelar av slåttervallen innehåller baljväxter

Odling av slåttervall kan inverka på miljön genom att en växande vall har lägre kväveutlakning än t.ex. spannmål samtidigt som risken för läckage ökar vid vallbrotten. Baljväxtinblandning i vallar kan dessutom minska behovet av mineralgödsel då baljväxterna fixerar luftkväve.

Slåttervallsarealen var till en femtedel 1-årig, knappt en fjärdedel 2-årig och ungefär 30 procent var 3- respektive 4-år eller äldre **tabell 2.1**. Baljväxter (vanligast klöver) finns rikligast på yngre slåttervallsfält. Enligt **tabell 2.2** innehöll drygt 70 procent av 1-3-åriga slåttervallar baljväxter. Högst andel baljväxter hade Götalands mellanbygder och norra slättbygder (84 %) och lägst Svealands slättbygder och Övre Norrland. Vanligast var vallar med röd/vitklöverinblandning (48 %) och därefter rödklöver/gräs-vallar (20 %). Ekologisk produktion innebär bl.a. att mineralgödsel inte är tillåtet vilket gör kvävefixering via baljväxter till ett viktigt kvävetillskott. Ettåriga ekologiska vallar hade större andel baljväxter, 85 procent, än övriga vallar. Endast en procent av slåttervallarealen var besådd med vitklöver/gräsblandning och 2 procent var lusern.

80 procent av förfrukten till vårkorn och havre bryts på hösten

Läckage av kväve sker i första hand under höst och vinter. Om marken är bevuxen under vintern är risken för näringsläckage mindre än från obevuxen mark. För Götaland finns regler om att 50-60 procent av arealen på enskilda gårdar ska vara s.k. grön mark, dit även stubb inräknas. För de mindre läckagebenägna lerjordarna i Svealand finns inte motsvarande regler. Föregående års gröda, den s.k. förfrukten, påverkar även läckaget genom att den period under hösten då växtnäringen binds i grödan kan vara olika lång (växtperioden). Exempelvis är det större utlakningsrisk efter potatis än efter sockerbetor.

Vårkorn var den vanligaste grödan före vårkorn följt av höstvet, havre och sockerbetor, se **tabell 3.1**. I Götalands södra slättbygder var sockerbetor den vanligaste förfrukten till vårkorn 2006. På drygt en tredjedel av havrearealen var

förfrukten havre följt av höstvetete, vårkorn och slåttervall. Vanligaste förfrukten till höstspannmål som såddes hösten 2005 var höstvetete följt av höstraps, havre och träda.

Tidpunkten för första jordbearbetningen efter förfrukten påverkar kväveutlakningen. Ungefär 80 procent av förfrukten till de vårsådda grödorna vårkorn och havre bröts hösten 2005, se *tabell 3.2*. Svealand har särskilt låg andel vårbearbetning och anledningen kan vara att vårplöjning inte är lika angeläget ur läckagesynpunkt samt att det är svårt att plöja lerjordarna på våren.

Knappt tre fjärdedelar av förfrukten till vårkorn- och havrearealen bearbetades genom enbart plöjning, se *tabell 3.3*. Omkring en tiondel av förfrukten jordbearbetades genom enbart stubbearbetning och ungefär 15 procent bearbetades genom både plöjning och stubbearbetning. Förfrukten till höstspannmål bröts genom endast plöjning på drygt halva arealen. Knappt en tredjedelen av arealen bröts med enbart stubbearbetning. 3 procent av höstspannmålen såddes utan jordbearbetning. I Svealands slättbygder fördelades endast plöjning respektive stubbearbetning jämnt, 45 procent respektive 40 procent.

Var femte företag i Götalands södra slättbygder anskaffar gödsel

I Jordbruksverkets föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket finns bestämmelser om att lantbruksföretag måste ha tillräcklig spridningsareal för den gödsel som produceras. Högst 22 kg totalfosfor per hektar spridningsareal får tillföras via stallgödsel eller andra organiska gödningsmedel för att begränsa miljöpåverkan. Vissa företag har större stallgödselproduktion än vad som får spridas på den egna arealen och måste därför leverera/sälja stallgödsel till andra företag.

Knappt 10 procent av samtliga företag uppger att de anskaffat stallgödsel till 2006 års grödor. I Götalands södra slättbygder anger 20 procent att de anskaffat stallgödsel. En jämförelse med tidigare års undersökningar visar att omfattningen av anskaffad gödsel varit relativt oförändrad åtminstone sedan slutet av 1990-talet, se *tabell 4.1*. Vanligast är anskaffning av nötgödsel förutom i Götalands södra slättbygder där svinggödsel är vanligast. Anskaffning av hönsgödsel är ovanligt men sker oftast i Götalands mellanbygder.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges. Färre än 50 observationer eller medelfel > 35%	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1.1 Trädesareal¹ (grödkod 60) 2006 fördelad på kort och långliggande träda

1.1 Set-aside (Fallow) 2006 divided by short and long term set-aside

	Areal	Andel av trädesarealen med ²				Uppgift saknas	
		Kortliggande träda		Långliggande träda		%	mf ³
	ha	%	mf ³	1	mf ³		
Riket 2006	306 900	49	3	51	3	2	18
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	22 400	24	14	76	5	3	46
Götalands mellanbygder	25 000	31	12	69	6	1	54
Götalands n:a slättbygder	62 400	63	5	37	8	3	29
Svealands slättbygder	105 400	55	5	45	6	1	43
Götalands skogsbygder	43 300	46	10	54	8	2	61
Mell. Sv. skogsbygder	29 600	39	10	61	7	2	74
Nedre Norrland	8 300	34	14	66	8	4	59
Övre Norrland	10 500	32	11	68	5	3	43

1) grödkod 60 i 2006 års SAM-blankett

2) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

3) mf = medelfel i procent

1.2 Träda 2006 fördelad efter etableringsgröda

1.2 Set-aside (Fallow) 2006 divided by establishment crop

	Andel av arealen med ²								Uppgift saknas	
	Stubb		Gammal vall		Gräsinsådd		Gräsinsådd med baljväxter		%	mf ¹
	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹		
Träda totalt										
Riket 2006	32	4	31	4	27	5	10	9	1	25
2003	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Produktionsområden										
Götalands s:a slättbygder	12	21	20	16	56	7	12	21	2	62
Götalands mellanbygder	18	18	43	9	33	11	5	38	2	61
Götalands n:a slättbygder	40	7	17	13	29	10	14	16	1	73
Svealands slättbygder	41	6	21	11	25	10	12	17	0	47
Götalands skogsbygder	23	17	54	9	19	19	5	41	1	98
Mell. Sv. skogsbygder	21	16	45	10	24	16	11	23	3	47
Nedre Norrland	13	26	71	7	12	24	4	52	4	66
Övre Norrland	19	15	67	5	12	20	2	56	2	48
Kortliggande träda										
Riket 2006	51	4	16	9	21	9	12	13	1	41
Produktionsområden										
Götalands s:a slättbygder	39	20	5	55	42	18	15	45	0	..
Götalands mellanbygder	43	18	22	24	28	27	6	57	2	98
Götalands n:a slättbygder	56	7	10	23	22	16	11	21	0	..
Svealands slättbygder	60	6	9	22	14	19	17	20	1	56
Götalands skogsbygder	37	17	34	18	22	26	6	45	3	97
Mell. Sv. skogsbygder	28	20	25	22	38	18	9	36	4	72
Nedre Norrland	17	37	51	16	19	33	13	49	0	..
Övre Norrland	42	15	37	17	17	32	2	96	6	55
Långliggande träda										
Riket 2006	13	11	45	4	33	6	9	13	1	30
Produktionsområden										
Götalands s:a slättbygder	3	43	25	16	60	7	12	23	2	62
Götalands mellanbygder	7	34	53	9	36	12	4	50	1	77
Götalands n:a slättbygder	13	22	29	15	40	12	19	23	2	72
Svealands slättbygder	19	17	35	11	39	10	7	29	0	83
Götalands skogsbygder	12	37	69	8	16	26	4	72	0	..
Mell. Sv. skogsbygder	16	26	56	10	16	25	12	29	3	63
Nedre Norrland	11	35	82	7	8	33	0	..	6	65
Övre Norrland	9	33	80	5	9	26	2	70	1	91

1) mf = medelfel i procent

2) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

1.3 Träda 2006 fördelad efter antal putsningar

1.3 Set-aside (Fallow) 2006 divided by number of cuttings (trimmings)

	Antal putsningar, andel av arealen med ²								Uppgift saknas	
	En gång		Två gång- er		Tre eller fler gång- er		Slås ej av		%	mf ¹
	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹		
Träda totalt										
Riket 2006	69	2	14	7	1	25	16	7	0	41
2003	57	23	19	34	4		21			
Produktionsområden										
Götalands s:a slättbygder	61	6	27	12	3	54	8	29	0	97
Götalands mellanbygder	65	6	16	17	2	74	17	20	0	66
Götalands n:a slättbygder	69	4	13	15	2	44	17	13	0	..
Svealands slättbygder	67	4	12	17	1	48	20	11	1	58
Götalands skogsbygder	70	6	15	20	1	98	14	24	0	99
Mell. Sv. skogsbygder	80	4	11	23	1	63	9	25	0	..
Nedre Norrland	76	6	8	30	2	74	14	24	2	80
Övre Norrland	83	3	7	20	0	50	10	22	0	..
Kortliggande träda										
Riket 2006	65	4	10	14	1	44	23	9	1	58
Produktionsområden										
Götalands s:a slättbygder	77	9	14	39	0	..	9	50	0	..
Götalands mellanbygder	76	10	18	38	0	..	6	71	0	..
Götalands n:a slättbygder	63	6	12	22	1	56	24	15	0	..
Svealands slättbygder	61	7	6	34	1	69	30	12	2	58
Götalands skogsbygder	71	10	14	35	5	96	11	41	0	..
Mell. Sv. skogsbygder	80	7	8	53	2	95	11	40	0	..
Nedre Norrland	69	12	11	39	10	70	10	46	0	..
Övre Norrland	76	8	13	28	0	..	11	44	0	..
Långliggande träda										
Riket 2006	71	2	16	9	2	30	12	10	0	46
Produktionsområden										
Götalands s:a slättbygder	59	7	29	12	4	54	8	33	1	97
Götalands mellanbygder	63	7	15	19	3	73	20	20	1	66
Götalands n:a slättbygder	74	5	13	21	3	55	10	24	0	..
Svealands slättbygder	70	5	16	19	1	63	13	20	0	..
Götalands skogsbygder	69	8	15	24	0	..	15	29	1	99
Mell. Sv. skogsbygder	80	5	12	26	0	62	8	30	0	..
Nedre Norrland	77	7	8	40	0	..	15	27	3	80
Övre Norrland	84	3	6	26	0	50	9	26	0	..

1) mf = medelfel i procent

2) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

1.4 Träda 2006 tidpunkt för första putsningen

1.4 Set-aside (Fallow) 2006 time of first cutting

	Andel av trädesarealen med första putsningen i ²									
	April – Maj		Juni		Juli		Augusti		Övriga	
	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹
En putsning										
Riket 2006	0	55	3	19	58	3	28	6	10	10
2003	2	25	26	27	46	4	15	10	11	11
Produktionsområden										
Götalands s:a slättbygder	0	..	1	76	69	6	18	19	12	23
Götalands mellanbygder	1	96	3	69	55	9	26	17	15	20
Götalands n:a slättbygder	0	84	4	35	62	6	24	14	10	22
Svealands slättbygder	0	..	5	28	63	5	25	12	7	23
Götalands skogsbygder	1	96	2	67	51	11	32	16	13	30
Mell. Sv. skogsbygder	2	92	1	52	48	10	40	12	9	29
Nedre Norrland	0	..	4	66	34	16	44	13	18	21
Övre Norrland	1	91	0	..	51	9	34	12	15	20
Minst två putsningar										
Riket 2006	2	58	21	17	65	6	8	21	3	33
Produktionsområden										
Götalands s:a slättbygder	0	98	11	49	76	8	12	33	1	94
Götalands mellanbygder	0	..	21	39	59	16	15	41	6	70
Götalands n:a slättbygder	7	72	17	35	64	12	6	44	6	56
Svealands slättbygder	0	..	31	27	64	13	3	66	2	69
Götalands skogsbygder	4	97	2	72	74	13	16	49	4	97
Mell. Sv. skogsbygder	0	..	37	31	50	24	6	96	7	91
Nedre Norrland	0	..	45	31	43	33	12	55	0	..
Övre Norrland	5	88	42	23	53	18	0	..	0	..

1) mf = medelfel i procent

2) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

2.1 Slåttervall 2006 fördelad efter ålder

2.1 Ley 2006 divided by age

	Areal Slåttervall ⁴	Andel slåttervall efter ålder ³								Uppgift saknas	
		1 år		2 år		3 år		4 år eller äldre		%	mf ¹
		ha	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%		
Totalt											
Riket 2006	816 400	20	9	23	8	28	7	30	7	1	52
Produktionsområden											
Götalands s:a slättbygder	33 100	26	30	19	26	27	23	29	23	2	99
Götalands mellanbygder	104 400	17	22	23	18	27	17	33	16	0	..
Götalands n:a slättbygder	77 600	15	22	38	14	25	18	22	17	0	99
Svealands slättbygder	119 800	30	19	23	16	25	15	23	15	0	94
Götalands skogsbygder	242 600	17	21	20	20	26	17	37	14	3	87
Mell. Sv. skogsbygder	79 400	22	28	15	30	31	17	31	19	2	96
Nedre Norrland	92 000	16	36	26	18	29	17	29	16	2	81
Övre Norrland	69 500	25	18	17	19	35	15	22	21	1	98
Konventionellt odlad											
Riket 2006	533 000	18	10	24	9	29	8	29	8	2	65
Produktionsområden											
Götalands s:a slättbygder	28 200	18	25	19	25	35	19	28	22	2	98
Götalands mellanbygder	84 500	18	24	21	19	28	19	33	19	0	,
Götalands n:a slättbygder	46 500	17	26	32	17	29	20	22	20	1	99
Svealands slättbygder	71 800	17	22	27	17	28	16	27	15	0	94
Götalands skogsbygder	166 800	20	22	25	22	24	22	31	20	4	86
Mell. Sv. skogsbygder	42 600	14	35	21	34	38	18	27	22	3	95
Nedre Norrland	43 600	10	38	19	23	36	22	34	19	1	100
Övre Norrland	50 600	24	20	20	21	35	18	20	25	0	..
Ekologiskt odlad²											
Riket 2006	269 600	23	15	20	14	25	12	32	11	1	71
Produktionsområden											
Götalands s:a slättbygder	5 000	53	43	16	84	0	..	31	64	0	..
Götalands mellanbygder	16 400	13	57	29	42	26	37	32	32	0	..
Götalands n:a slättbygder	28 400	12	37	47	20	19	39	21	32	0	..
Svealands slättbygder	45 800	49	20	16	36	19	29	16	31	0	..
Götalands skogsbygder	73 400	12	47	13	46	28	27	47	19	0	..
Mell. Sv. skogsbygder	35 100	31	35	9	57	24	32	36	29	0	..
Nedre Norrland	46 100	20	46	32	23	23	22	25	25	3	97
Övre Norrland	19 400	28	35	10	49	36	24	27	36	4	97

1) mf = medelfel i procent

2) EU-stöd för ekologisk produktion

3) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

4) Arealuppgifter är hämtade från JO 16 SM 0601 och JO 16 SM 0602

2.2 Ett-, två- och treårig slåttervall 2006, fördelad på baljväxtinblandning

2.2 One, two and three year temporary grasses for hay and silage (Ley) 2006 divided by leguminous plants

	Areal slåttervall ha	Andel av arealen med ¹					Uppgift saknas
		Röd- klöver %	Vitklöver %	Röd- och vitklöver %	Lusern %	Utan baljväxter %	%
Totalt, ett, två och treårig							
Riket 2006	816 400	20	1	48	2	29	2
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	33 100	24	5	38	3	29	4
Götalands mellanbygder	104 400	28	2	44	11	16	3
Götalands n:a slättbygder	77 600	10	1	72	1	16	0
Svealands slättbygder	119 800	14	2	44	2	39	1
Götalands skogsbygder	242 600	17	2	51	0	30	0
Mell. Sv. skogsbygder	79 400	20	1	49	0	29	4
Nedre Norrland	92 000	16	0	53	2	29	3
Övre Norrland	69 500	38	0	24	0	38	2
Riket 2006							
Konventionellt odlad	533 040	27	1	39	2	31	2
Ettårig vall	134 800	24	3	40	1	32	2
Tvåårig vall	178 500	27	1	37	2	33	1
Treårig vall	219 600	28	1	40	3	28	2
Ekologiskt odlad ²	269 640	8	2	63	2	25	2
Ettårig vall	91 100	4	1	78	2	14	1
Tvåårig vall	80 900	12	0	55	5	28	2
Treårig vall	97 600	7	4	56	0	33	2

1) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

2) EU-stöd för ekologisk produktion

3.1 Grödareal 2006 fördelad på förfrukter till 2006-års grödor

3.1 Crop area 2006 by preceding crops for spring barley, oats and winter grain

Vårkorn	Areal ha	Andel av vårkornarealen med ²					Övriga grödor %	Uppgift saknas %
		Vårkorn %	Höstvete %	Havre %	Socketor- betor %			
Riket 2006	309 400	23	19	14	12	33	1	
2003	362 100	30	13	20	11	25	3	
2001	387 900	23	14	27	11	23	2	
Produktionsområden								
Götalands s:a slättbygder	63 900	13	20	4	41	23	1	
Götalands mellanbygder	51 700	15	20	4	13	48	2	
Götalands n:a slättbygder	34 400	11	31	21	0	37	2	
Svealands slättbygder	78 900	30	25	23	0	21	1	
Götalands skogsbygder	32 900	20	8	25	2	45	0	
Mell. Sv. skogsbygder	18 400	34	7	25	0	34	0	
Nedre Norrland	16 400	51	2	10	0	38	1	
Övre Norrland	12 800	48	0	4	0	48	2	
Havre	Areal ha	Andel av havrearealen med ²					Övriga grödor %	Uppgift saknas %
		Havre %	Höstvete %	Vårkorn %	Slättervall %			
Riket 2006	206 100	35	16	14	9	26	0	
2003	279 800	23	23	28	11	14	3	
2001	278 200	24	19	31	10	12	4	
Produktionsområden								
Götalands s:a slättbygder	15 500	20	23	7	7	43	1	
Götalands mellanbygder	10 400	12	19	14	22	33	0	
Götalands n:a slättbygder	58 100	31	21	8	5	36	1	
Svealands slättbygder	61 000	40	20	18	2	21	0	
Götalands skogsbygder	38 400	46	4	12	20	18	0	
Mell. Sv. skogsbygder	16 000	44	10	16	13	18	0	
Nedre Norrland	4 200	35	0	37	16	11	0	
Övre Norrland	2 300	22	0	44	24	9	0	
Höstspannmål	Areal ha	Andel av höstspannmålsarealen med ²					Övriga grödor %	Uppgift saknas %
		Höstvete %	Höstraps %	Havre %	Träda %			
Riket 2006	402 200	22	12	11	8	45	2	
Produktionsområden								
Götalands s:a slättbygder	90 400	21	18	8	1	53	2	
Götalands mellanbygder	52 300	19	14	3	3	53	1	
Götalands n:a slättbygder	117 000	24	13	17	8	41	2	
Svealands slättbygder	107 600	22	6	11	16	42	2	
Götalands skogsbygder	24 800	22	15	11	10	41	0	
Mell. Sv. skogsbygder	9 700	13	8	11	23	40	0	
Nedre Norrland	300	
Övre Norrland	100	

1) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

3.2 Brytningstidpunkt för förfrukter till 2006-års grödor

3.2 Time for first tillage of the preceding crops 2006

Vårkorn	Andel av förfruktsarealen som bröts i ¹						Uppgift saknas	
	mars/april	augusti/		oktober	november	övriga	%	
	%	maj	september	%	%	månader		
Riket 2006	15	5	30	31	18	1	6	
2003	17	3	26	37	16	2	5	
2001	15	12	22	31	19	1	7	
Produktionsområden								
Götalands s:a slättbygder	19	0	21	18	41	1	7	
Götalands mellanbygder	29	3	23	16	28	1	8	
Götalands n:a slättbygder	19	5	16	47	13	1	5	
Svealands slättbygder	5	4	49	38	2	1	6	
Götalands skogsbygder	29	6	18	26	19	1	6	
Mell. Sv. skogsbygder	2	10	33	50	4	0	6	
Nedre Norrland	1	11	35	49	2	3	2	
Övre Norrland	0	18	53	25	0	5	7	
<hr/>								
Havre	Andel av förfruktsarealen som bröts i ¹						Uppgift saknas	
	mars/april	augusti/		oktober	november	övriga	%	
	%	maj	september	%	%	månader		
Riket 2006	16	6	25	38	13	2	5	
2003	17	3	25	44	10	1	5	
2001	19	11	26	35	10	0	6	
Produktionsområden								
Götalands s:a slättbygder	28	2	19	18	29	4	6	
Götalands mellanbygder	24	13	22	16	24	2	12	
Götalands n:a slättbygder	23	4	16	42	13	2	4	
Svealands slättbygder	4	4	38	46	5	2	3	
Götalands skogsbygder	25	11	15	26	20	3	4	
Mell. Sv. skogsbygder	7	10	29	48	5	0	12	
Nedre Norrland	0	14	36	48	0	2	2	
Övre Norrland	1	19	49	26	0	5	11	
<hr/>								
Höstspannmål	Andel av förfruktsarealen som bröts i ¹						Uppgift saknas	
	juli	augusti	september	oktober	november	Övriga	%	
	%	%	%	%	%	månader		
Riket 2006	4	37	47	8	1	3	6	
Produktionsområden								
Götalands s:a slättbygder	3	38	48	8	1	3	4	
Götalands mellanbygder	2	25	46	17	4	5	5	
Götalands n:a slättbygder	3	41	45	8	1	2	5	
Svealands slättbygder	9	37	46	5	0	2	9	
Götalands skogsbygder	2	27	57	8	2	5	4	
Mell. Sv. skogsbygder	2	45	44	7	0	3	9	
Nedre Norrland	
Övre Norrland	

1) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

3.3 Jordbearbetningsteknik för förfrukter till 2006-års grödor

3.3 Tillage methods for the preceding crops 2006

	Andel av förfruktsarealen som bearbetades med ¹				Uppgift saknas
	Endast plöjning	Endast stubbearbetning	Både plöjning och stubbearbetning	Ingen bearbetning	%
	%	%	%	%	
Vårkorn					
Riket 2006	72	11	15	1	1
Produktionsområden					
Götalands s:a slättbygder	74	9	16	1	0
Götalands mellanbygder	66	9	20	4	1
Götalands n:a slättbygder	91	2	5	1	0
Svealands slättbygder	71	22	7	0	1
Götalands skogsbygder	69	6	22	3	2
Mell. Sv. skogsbygder	73	11	15	1	0
Nedre Norrland	60	6	34	0	1
Övre Norrland	67	7	25	1	0
Havre					
Riket 2006	74	10	14	2	1
Produktionsområden					
Götalands s:a slättbygder	70	15	13	2	0
Götalands mellanbygder	57	14	20	9	1
Götalands n:a slättbygder	81	5	13	1	
Svealands slättbygder	73	15	11	1	1
Götalands skogsbygder	75	7	13	5	1
Mell. Sv. skogsbygder	76	7	15	3	0
Nedre Norrland	63	4	34	0	0
Övre Norrland	56	5	31	8	3
Höstspannmål					
Riket 2006	54	28	14	3	1
Produktionsområden					
Götalands s:a slättbygder	44	34	21	1	0
Götalands mellanbygder	61	24	13	2	2
Götalands n:a slättbygder	62	23	12	3	0
Svealands slättbygder	45	37	11	7	1
Götalands skogsbygder	69	11	17	3	0
Mell. Sv. skogsbygder	62	17	18	4	0
Nedre Norrland
Övre Norrland

1) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

4.1 Anskaffning av stallgödsel 2006

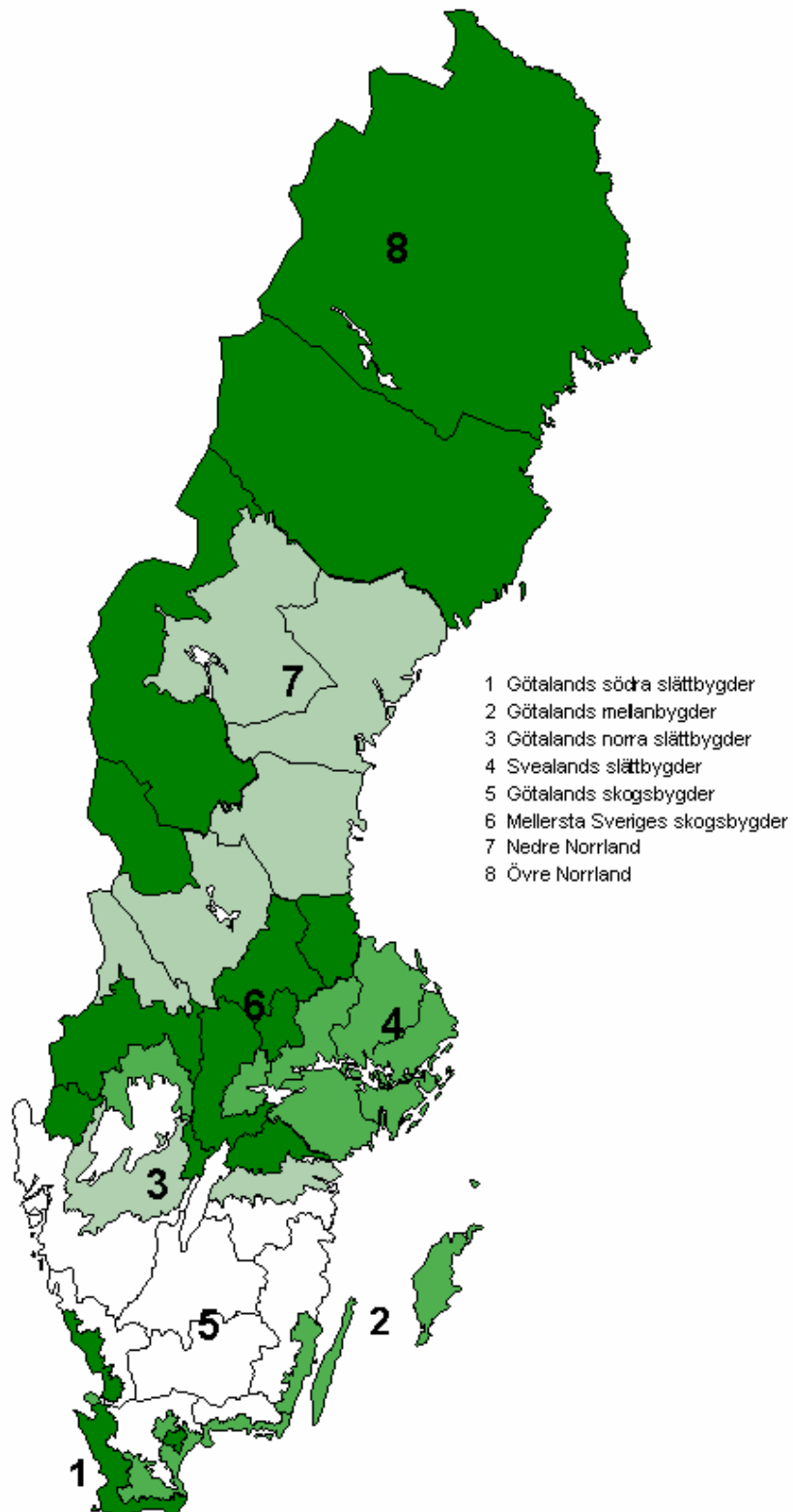
4.1 Obtained manure 2006

		Andel företag som anskaffat stallgödsel					
		Totalt	Stallgödsel från				Andra djurslag
	%		Nöt	Svin	Häst	Höns	
		%	%	%	%	%	%
Riket 2006		9	5	2	2	1	1
	2003	8	4	2	-	-	3
	2001	8	5	2	-	-	2
	1999	8	5	2	-	-	2
	1997	10	5	3	-	-	3
Produktionsområden							
	Götalands s:a slättbygder	19	7	9	2	1	1
	Götalands mellanbygder	15	9	2	0	3	2
	Götalands n:a slättbygder	8	4	2	1	1	0
	Svealands slättbygder	6	2	1	2	0	0
	Götalands skogsbygder	8	6	1	2	0	1
	Mell. Sv. skogsbygder	4	2	0	1	0	0
	Nedre Norrland	5	4	0	1	0	0
	Övre Norrland	8	5	0	3	0	0

Kartor

1. Produktionsområden (PO8)

1. Production areas (PO8)

Fakta om statistiken

1988 inleddes SCB:s gödselundersökningar som sedan återkommit i stort sett vartannat år. Övergripande mål är att undersökningen skall täcka hela landet, omfatta såväl mineral- som stallgödsel och ge sådan information regionalt och för enskilda grödor att de kan användas som underlag för rådgivning inom växt-näringsområdet, som underlag för näringsläckageberäkningar till luft och vatten och för uppföljning av uppsatta mål i fråga om jordbrukets miljöpåverkan.

Syftet med undersökningen är bland att få regionala data inom växtnäringsområdet som kan användas för att belysa jordbrukets miljöpåverkan som till exempel användning av träda, slåttervall, jordbearbetning och anskaffning av stallgödsel.

Undersökningen om odlingsåtgärder är ett komplement till gödselmedelsundersökningen som återkommer vartannat år. Växtnäringsstatistiken ger även underlag för internationell rapportering till olika konventioner och till EU.

Planering, uppläggnings och utvärdering av undersökningarna har skett efter samrådiskontakter med Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Lantbruksuniversitetet, Lantbrukarnas Riksförbund och JTI – Institutet för jordbruks- och miljöteknik.

Detta omfattar statistiken

Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd (ARARAT, tidigare kallat IAKS) utgör ram för urvalet. Målpopulationen för undersökningen består av företag med minst 5,0 ha konventionell odling på åkermark, varav minst 0,3 ha konventionell odling av undersökningsgrödorna.

Rampopulationen delas in i 8 strata, vilka utgörs av produktionsområden.

Statistiska mått som redovisas är andel av olika former av träda, slåttervall, bearbetningstekniker, bearbetningstidpunkter m.m.

Redovisning sker för åtta produktionsområden och för hela riket. Statistiken avser växtodlingsåret 2005/06. I undersökningen ingick träda, slåttervall, vårkorn, havre, höstspannmål samt uppgifter om anskaffad stallgödsel. Uppgiftsinsamlingens omfattning och innehåll framgår närmare av den intervjublankett som användes för Odlingsåtgärder 2006, se bilaga 1.

Följande uppgifter samlas in:

Träda (avser grödkod 60 i 2006 års SAM blankett):

- Ålder
- Etableringssätt
- Putsning

Konventionell och ekologisk slåttervall

- Vallålder
- Baljväxter

Vårkorn havre, höstspannmål

- Förfrukt
- Brytningstidpunkt
- Jordbearbetning

Anskaffad stallgödsel

- Stallgödseltyp
- Mängd stallgödsel

Definitioner och förklaringar

Träda - Med träda menas grödkod 60 i 2006 års SAM-blankett, dvs. frivillig träda eller den del av uttagen areal (enligt reglerna för EU-stöd) som benämns träda. Energi- och industrigrödor på uttagen areal ingår inte.

Kortliggande träda - Träda som ingår i växtföljden och ligger 1 – 2 år.

Långliggande träda – Träda som ligger 3 år eller längre.

Slåttervall – Den del av slåtter- och betesvallen (grödkod 50? i 2006 års SAM-blankett) som huvudsakligen används till slåtter.

Ekologisk slåttervall - Med ekologiskt odlat menas att fältet får EU-stöd för ekologisk odling.

Förfrukt – gröda på fältet före aktuellt års gröda

Putsning – avslagning av växtlighet på träda eller slåttervall

Anskaffad stallgödsel – stallgödsel som inte kommer från egna företagets djur

Så görs statistiken

Undersökningen genomfördes hösten 2006 genom att skicka ut en postenkät till ett urval lantbrukare fördelade över hela landet. Två påminnelser skickades därefter ut och telefonuppföljning genomfördes för 200 företag.

Till 2006 års undersökning togs ett bruttourval på 3 000 gårdar ut. Bortfall p.g.a. vägran och nedläggning av företag resulterade i att nettourvalet omfattade ca 2386 företag.

Vid urvalet av företag stratifieras ramen i åtta olika strata (urvalsgrupper), vilka utgörs av åtta produktionsområden (PO).

I ett andra urvalssteg väljs ett fält för varje undersökningsgröda som odlas på gården. Eftersom det inte är möjligt att vid en postenkät slumpmässigt ta ut ett fält har konsekvent uppgifter för största fältet av respektive gröda inhämtats.

Efter insändning till SCB skannas postenkäten. Manuella kontroller av avvikan- de uppgifter genomförs. Bearbetningen av det skannade och kontrollerade materialet utförs sedan maskinellt i ett PC-baserat client-/serversystem.

Uppgiftslämnandet är frivilligt.

Primärdata för enskilda företag finns sparade. Specialbearbetningar utförs på uppdragsbasis. Forskare, utredare, m.fl. kan få tillgång till avidentifierat material efter särskild prövning.

Statistikens tillförlitlighet

Olika feltyper

Undersökningen har genomförts som en urvalsundersökning genom postenkät till jordbrukarna. Uppgifterna har antecknats på en pappersblankett och skickats in till SCB. Resultaten kan vara behäftade med fel av olika slag.

Urvalsfel Urvalsfelet i en skattning (en resultatuppgift) är det fel som uppstår därför att inte samtliga företag i registret ingår i undersökningen. Det som främst håller nere urvalsfelet är ett stort antal utvalda företag, men även variabeln i sig spelar roll för urvalsfelens storlek.

Fördelen med urvalsfel är att de kan beräknas. Ett vanligt mått på urvalsfelets storlek är så kallade **relativa medelfel**, som i detta SM redovisas tillsammans med resultatuppgifterna i vissa tabeller. Medelfel har tagits fram i mån av resurser men GU02/03 har varit vägledande för vilka tabeller för vilka detta har prioriterats. Man kan tolka medelfelet i termer av konfidensintervall. Om man utgår från resultat-uppgiften och bildar ett intervall av värdet +/- dubbla medelfelet, så täcker detta intervall med 95 procents sannolikhet det sanna värde som man är ute efter att uppskatta. Ju större intervallet är, desto mindre säkert kan man skatta det sanna värdet.

Exempel. Gödselgivan av växttillgängligt kväve för hela riket 2005 är enligt **tabell 1.1** 104 kg/hektar med ett medelfel på 1 %. Ett 95-procentigt konfidensintervall bildas enligt följande:

$$107 \pm 2 \cdot 1\% \cdot 107 = 107 \pm 2,14,$$

vilket innebär efter avrundning att det sanna värdet med 95 % sannolikhet täcks av intervallet [105;109].

Exempel Forts. Gödselgivan av växttillgängligt kväve skattades för 2006 till 104 kg/hektar, och för 2005 till 107 kg/hektar. Kan man säga att ökningen på 3 kg/hektar är signifikant, eller skulle den uppmätta skillnaden kunna tillskrivas urvalsfelet i undersökningarna? Medelfelet var båda åren runt 1 %. Det går att beräkna ett medelfel i absoluta termer för ökningen på följande sätt:

1,5 kg/ha. Ett 95-procentigt konfidensintervall för ökningen bildas då av:

$$3 \pm 2 \cdot 1,5 = 3 \pm 3,$$

vilket innebär att den sanna skillnaden mellan åren med 95 % sannolikhet täcks av intervallet [0;6]. Intervallet är inte skilt från noll och vi har då kunnat fastställa att minskningen mellan åren inte är signifikant.

Täckningsfel

Täckningsfelet sammanhänger i denna undersökning främst med att det kan ske förändringar i företagsbeståndet mellan tidpunkten för urvalsramens upprättande och undersökningstillfället. Nystartade företag utgör undertäckning och företag som upphört eller inte odlar grödan utgör övertäckning. Årets aktuella uppgifter om jordbruksföretagens arealer används som underlag för urvalet vilket gör både övertäckningen och undertäckningen begränsad. Över- och undertäckningen bedöms påverka resultaten i mycket liten utsträckning.

Mätfel Undersökningens resultaten grundar sig på jordbrukarnas uppgifter insamlade via postenkät. Det mätfel som kan uppkomma är mycket svårbedömt och kan exempelvis beror på glömska och missförstånd.

Bortfallsfel Objektbortfallet i 2006 års undersökning uppgick till 21 procent varav 5 procent berodde på vägran från jordbrukarnas sida att medverka i undersökningen. I databearbetningen har antagits att bortfallen har samma värde som genomsnittet för det inkomna materialet inom respektive stratum. Utöver bortfallet av hela företag tillkommer ett partiellt bortfall av enskilda uppgifter i varierande omfattning. Storleken på detta varierar mellan olika uppgifter och anges i resp. tabell under ”uppgift saknas”.

Bra att veta

Jämförelse med annan statistik

Motsvarande uppgifterna som samlats in i denna undersökning har tidigare har tidigare tagits in via intervjuundersökningen Gödselmedel i jordbruket (SM 30 serien).

Publicering

I denna rapport redovisas lantbrukets odlingsåtgärder i samband med träda, slåttervall, vårkorn, havre och höstspannmål, enligt brukarens egna uppgifter. Motsvarande uppgifter har publicerats av SCB i Statistiska meddelanden serie MI 30.

Resultaten sprids i serien Statistiska meddelanden (MI 30 SM). På SCB:s hemsida och i statistiska databasen, som är fritt tillgänglig via Internet, finns tillgång till en kort presentation av undersökningen, samt även ett par tabeller och diagram.

Även i Jordbruksstatistisk årsbok (Jordbruksverket och SCB) och i Hållbarhet i svenskt jordbruk 2007 (SCB, LRF, Naturvårdsverket och Jordbruksverket) finns sammanställningar av tidigare års resultat.

Annan statistik

Inom växtnäingsområdet publicerar SCB även annan statistik utöver redovisningen i denna rapport. Regionala uppgifter om gödselmedelsanvändningen publiceras intermittent baserade på intervjuundersökningar. Uppgifter för 2004/05 finns redovisade i MI 30 SM 0603. Årligen publiceras regional statistik över försålda mängder växtnäring i mineralgödselmedel till jord- och trädgårdsbruket. Uppgifter för 2005/06 finns redovisade i MI 30 SM 0701.

1995 utgav SCB en uppdaterad sammanställning med långa regionala tidsserier över försäljningen av handelsgödsel och kalk samt produktionen av stallgödsel. Resultaten redovisas i Na 30 SM 9503, Handelsgödsel, stallgödsel och kalk i jordbruket.

Uppgifter om utsläpp till luft av ammoniak från bl.a. jordbruket har beräknats av SCB via SMED på uppdrag av Naturvårdsverket och redovisats löpande. Senast publicerade rapport grundas på uppgifter från 2005 års gödselundersökning och redovisas i MI 37 SM 0701.

Även utsläpp av klimatpåverkande gaser beräknas av SCB/SMED och senaste data publiceras i Sweden's National Inventory Report 2007.

Hösten 2005 publicerade SCB näringsbalanser för jordbruksmark, avseende 2003 års förhållanden. I dessa beräkningar användes bl.a. uppgifter från 2002/03 års gödselundersökning. Resultaten finns redovisade i rapporten MI 40 SM 0501. Motsvarande uppgifter avseende 2005 planeras kunna publiceras under 2007.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, <http://www.scb.se/>.

In English

Summary

The cultivation measures on set-aside land, ley, spring barley, oats, winter grain and also obtained manure for 2006 are presented in this report. The results are obtained through a postal questionnaire sent to selected farmers during the autumn of 2006. The data can serve as a basis for evaluating the environmental objectives and targets.

Stubble most common on short-term set-aside

Around 50 percent of the short-term set-aside land in 2006 (1–2 years old) was established as stubble. The long-term set-aside land was, on the contrary, predominately covered by grass and 45 percent of the area was established from old ley. 85 percent of the set-aside area was trimmed and this occurred as a rule in July.

Ley with leguminous crops dominate

70 percent of the one to three year old ley contained leguminous crops in 2006, which is an increase of 65 percent compared to 2003. Ley with red and white clover was the most common ley with leguminous crops, found on almost half of the area with younger ley (1-3 years).

Autumn tillage most common

Between 70 and 75 percent of the preceding crops to spring barley and oats was tilled by only ploughing. A tenth of the area of spring barley and oats was preceded by only stubble tilling and the rest with both ploughing and stubble tilling. 80 percent of the preceding crop were tilled during the autumn.

Every tenth holding obtains animal manure

Roughly ten percent of the agricultural holdings declare that they obtained animal manure during 2006 but there is great variation across the country. Almost 20 percent of the holdings in plain districts in southern Götaland state that they obtained manure. In the forestry districts in central Sweden and in the lower parts of Norrland only five percent of the holdings have obtained manure.

List of tables

Explanation of symbols	6
1.1 Set-aside (Fallow) 2006 divided by short and long term set-aside	7
1.2 Set-aside (Fallow) 2006 divided by establishment crop	8
1.3 Set-aside (Fallow) 2006 divided by number of cuttings (trimmings)	9
1.4 Set-aside (Fallow) 2006 time of first cutting	10
2.1 Ley 2006 divided by age	11
2.2 One, two and three year temporary grasses for hay and silage (Ley) 2006 divided by leguminous plants	12
3.1 Crop area 2006 by preceding crops for spring barley, oats and winter grain	13
3.2 Time for first tillage of the preceding crops 2006	14
3.3 Tillage methods for the preceding crops 2006	15
4.1 Obtained manure 2006	16

List of terms

Ammoniak	ammonia
andel	share
andra djurslag	other kind of animals
anskaffa	obtain
användning	use of
Baljväxt	leguminous crop
brytningstidpunkt	time of first tillage
De svenska miljömålen	Environmental objectives/targets
Ekologisk produktion	organic production
endast	only
Fosfor	phosphorus
företag	farm
förfukt	preceding crop in rotation
Gammal vall	old ley
Götalands mellanbygder	Central districts in Götaland
Götalands norra slättb	Plain districts in northern Götaland
Götalands skogsbygder	Forest districts in Götaland
Götalands södra slättbygder	Plain districts in southern Götaland
Havre	oats
häst	horse
höns	poultry
höstraps	winter rape
höstspannmål	winter grain
höstvete	winter wheat
Insådd	with undercrop/re-seed
Jordbearbetningsteknik	tillage methods
Klöver vall	clover ley
konventionell odling	conventional production
kortliggande	short term

kväve	nitrogen
kväveutlakning	nitrate leaching
Lantbruksföretag	agricultural holding
lusern	lucerne
långliggande	long term
Mellersta Sveriges skogsbygder	Forest districts in central Sweden
månader	months
Nedre Norrland	Lower parts of Norrland
nöt	cattle
Odlingsåtgärder	Cultivation measures
Plöjning	ploughing
putsningar	cuttings
Rödklöver	red clover
Slåttervall	ley
sockerbetor	sugarbeets
stallgödsel	animal manure
stubbräda	stubble (set-aside)
Svealands slättbygder	Plain districts in Svealand
svin	pig
Träda	Set-side
uppgift saknas	data missing
Vitklöver	white clover
vårkorn	spring barley
växtnäringsämnen	plant nutrients
Åkermark	arable land
ålder	age
Övre Norrland	Upper parts of Norrland

övriga grödor

other crops

Här lämnade uppgifter erhåller sekretesskydd enligt
9 kap 4 § sekretesslagen (SFS 1980:100)

Samråd har skett med Näringslivets Regelnämnd (NNR).

ENKÄTSVAR

Odlingsåtgärder 2006

Blanketten **insänds senast den 13 november 2006**
i bifogat svarskuvert eller under adress

Statistiska centralbyrån
RM/MIT – 330
Box 24300
104 51 STOCKHOLM

Enkäten kommer att läsas optiskt i en s.k. scanner.
Vi ber er därför att markera och skriva så tydligt som möjligt.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Täck hela rutan om du vill ändra ditt svar.

A Träda 2006

1a Finns/fanns det träda på gården i år?

Ja

Nej

→ **Gå till fråga 2a**

Med träda menar vi grödkod 60 i 2006 års SAM-blankett,
dvs. **frivillig träda** eller den **del av uttagen areal** (enligt
reglerna för EU-stöd), som benämns träda. Frågorna avser
alltså inte energi- och industrigrödor på uttagen areal.

Största fältet med träda 2006

1b Är trädan på största fältet ett-, två- eller flerårig?

1-årig

2-årig

3-årig eller äldre

1c Hur etablerades trädan på största trädessfältet?

Gammal vall som fått ligga

Stubb som fått ligga obearbetad

Besådd med gräs (ej gammal vall)

Besådd med gräs och baljväxter (ej gammal vall)

Annat, ange vad

1d Hur många gånger slås växtligheten av på största trädessfältet under 2006?

En gång, ange månad →

Första avslagning

Två gånger, ange månad →

Fler än två gånger, ange månad →

Slås **ej** av 2006

Månadsnummer
07 = juli
08 = augusti
osv.

SCB RM/MIT 330, 2006

Blankettutgivare
Statistiska centralbyrån
Statistik Sweden
Enheten för miljö och turism

Postadress
Box 24300
104 51 STOCKHOLM

Kontaktperson
Heléne Wikström
Henrik Sundström

Telefon
08-506 940 89
08-506 945 99

E-post
helene.wikstrom@scb.se
henrik.sundstrom@scb.se

Fax
08-506 947 63

B Slåttervall 2006

+

2a Finns/fanns det slåttervall på gården 2006?

På SAM-blanketten särskiljs inte slåtter- och betesvall. Här vill vi bara veta arealen slåttervall.

 Ja. Ange antal hektar →

Areal

ha

 Nej → **Gå till fråga 3a**
Största fältet med slåttervall 2006
2b Är/var största fältet med slåttervall ekologiskt odlat?

Med ekologiskt odlat menar vi att fältet får EU-stöd för ekologisk odling.

 Ja

 Nej

2c Hur gammal är slåttervallen på största vallfältet?

Det första året en nyanlagd vall skördas räknar vi som en 1:a års vall. Vallåldern är då ett år. Vanligen har insådden av vallen skett året innan. Andra året vallen har skördats räknas som 2:a års vall osv.

 Ett år

 Två år

 Tre år

 Fyra år eller äldre → **Gå till fråga 3a**
2d Fanns det baljväxter i utsädet på största slåttervallsfältet?

*Baljväxter kan t.ex. vara klöver (röd-, vit- och alsikeklöver) och lusern, däremot **inte** timotej och ängsvingel.*

 Ja

 Nej → **Gå till fråga 3a**
2e Vilken/vilka typer av baljväxter fanns i utsädet?
 Endast rödklöver

 Endast vitklöver

 Blandat röd- och vitklöver

 Annan, ange vad

 Vet inte

+

+

C Bearbetning

● Vårkorn

3a Finns/fanns det vårkorn på gården i år?

 Ja Nej → **Gå till fråga 4a***Största fältet med vårkorn 2006*

3b Vad fanns på 2006 års största vårkornfält år 2005?

 Slåttervall Träda Annan gröda, ange vilken

3c Hur bearbetades fältet efter 2005 års gröda?

 Endast plöjning Endast stubbearbetning Både plöjning och stubbearbetning Annat: Ingen bearbetning → **Gå till fråga 4a**

3d När bearbetades fältet första gången efter 2005 års gröda?

Månad

● Havre

4a Finns/fanns det havre på gården i år?

 Ja Nej → **Gå till fråga 5a***Största fältet med havre 2006*

4b Vad fanns på 2006 års största havrefält år 2005?

 Slåttervall Träda Annan gröda, ange vilken

4c Hur bearbetades fältet efter 2005 års gröda?

 Endast plöjning Endast stubbearbetning Både plöjning och stubbearbetning Annat: Ingen bearbetning → **Gå till fråga 5a**

4d När bearbetades fältet första gången efter 2005 års gröda?

Månad

● Höstspannmål

5a Finns/fanns det höstspannmål på gården som skördas/skördades 2006? Dvs. höstvetete, höstråg, höstkorn eller rågvete sådd hösten 2005.

 Ja Nej➔ **Gå till fråga 6a**

Största fältet med höstspannmål som skördats 2006

5b Vilken gröda finns/fanns på största fältet med höstspannmål?

Gröda

5c Vad fanns på 2006 års största höstspannmålsfält år 2005?

 Slåttervall Träda Annan gröda, ange vilken

5d Hur bearbetades fältet efter 2005 års gröda?

 Endast plöjning Endast stubbearbetning Både plöjning och stubbearbetning Annat: Ingen bearbetning➔ **Gå till fråga 6a**

5e När bearbetades fältet första gången efter 2005 års gröda?

Månad

D Anskaffad stallgödsel 2006

6a Har/kommer ni under 2006 anskaffat/anskaffa stallgödsel? **OBS!** Stallgödsel från egna djur ska *inte* tas med.

 Ja Nej➔ **Gå till avsnitt E**

6b Vilken typ av gödsel har anskaffats?

 Nötgödsel Svinggödsel Hästgödsel Annan, ange vad

6c Ungefär hur mycket gödsel har anskaffats?

ton eller

m³ Vet inte

Eventuella kommentarer: _____

E Kontaktperson

Namn (TEXTA)

Telefon (även riktnr)

E-post

Tack för din medverkan!
Sänd in blanketten till SCB i det bifogade portofria svarskuvertet.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Heléne Wikström, SCB, tfn 08-506 947 63, helene.wikstrom@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3815 Serie MI- Miljövård och naturresurshushållning. Utkom den 15 juni 2007.

URN:NBN:SE:SCB-2007-MI00SM0703_pdf

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Kjell Jansson, SCB.